

: Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden uudistaminen ja sukupuolten tasa-arvo

Liisa Jääskeläinen
16.5.2013

Opetussuunnitelmat uudistuvat 2012 - 2016

Vuoden 2014 loppuun mennessä päätös perusteista (OPH)

- ◆Esiopetus
- ◆Perusopetus, oppivelvolliset ja aikuiset
- ◆Perusopetuksen lisäopetus
- ◆Lukiokoulutus, nuoret ja aikuiset

Toimeenpanon valmistelu

- ◆Paikalliset opetussuunnitelmat (useimmiten kunnat)
- ◆Oppimateriaalit (enimmäkseen kustantajat)
- ◆Täydennyskoulutus
- ◆Muut tukitoimet

Toimeenpano alkaa 1.8.2016 kaikilla asteilla

OPS2016

VNA 2012/422 perusopetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta

OPH:n asettamia työryhmiä 36

Yli 300 nimettyä asiantuntijaa

Seminaareja, tapahtumia, koulutustilaisuuksia

Luonnosten avoin kommentointimahdollisuus 3 kertaa

-Perusopetuksen yleisiä tekstejä, marraskuu 2012

-Esiopetuksen perusteluonnokset, syyskuu 2013

-Perus- ja lisäopetuksen kokonaisuus, huhtikuu 2014

Lausuntokierros, syksyllä 2014

Opetushallituksen pääjohtaja päättää

VNA 2012/422

◆ 2 § Kasvu ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen
*Opetuksella ... luodaan edellytyksiä toimia ...tasa-
arvoisessa yhteiskunnassa.*

◆ 4 § Sivistyksen, tasa-arvoisuuden ja elinikäisen
oppimisen edistäminen

*Opetuksessa otetaan huomioon erityisesti sukupuolten
väliset kasvun ja kehityksen erot.*

Lähestymistavan muutos perusteissa

Sukupuolineutraalista
sukupuolisensitiiviseen

Monitahoinen
ihmisoikeuskysymys

Kysymyksiä sukupuolten tasa-arvosta oppiainetyöryhmille 17.4.2013

Näkökulmat

- ◆ Sukupuolten tasa-arvon puutteet yhteiskunnassa
- ◆ Sukupuolittuneisuus opetuksessa
- ◆ Sukupuolen moninaisuus
- ◆ Tavoitteena sukupuolisensitiivinen opetus

Oppiainetyöryhmille 17.4.2013

Tasa-arvon puutteet yhteiskunnassa

- ◆ Tyttöjen ja naisten kohtaama epätasa-arvo
- ◆ Poikien ja miesten kohtaama epätasa-arvo
- ◆ Suhtautuminen sukupuolen moninaisuuteen

- ◆ Ihmisenä olemista kapeuttavat käytännöt, stereotypiat, roolimallit, kulttuuriset toimintatavat jne

- ◆ **Esimerkkejä edellisistä?**
- ◆ **Missä asioissa ja miten oppiaineesi voi toimia muutosvoimana?**

Sukupuolittuneisuus oppiaineesi opiskelussa ja koulutusvalinnoissa

- ◆ Tyttöjen ja poikien suhtautuminen oppiaineeseesi (asenteet, motivaatio, kiinnostuneisuus)
- ◆ Tyttöjen ja poikien menestymisen oppiaineesi opinnoissa
- ◆ Sukupuolittuneisuus valinnoissa
  - Valinnaisaineet, oppimäärät
  - Harrastukset
  - (Lukiokurssit, koulutusala, ammatti, ura, jne)

Sukupuolittuneisuuden tunteminen omassa oppiaineessa sekä muutoksen tarpeet ja keinot oppiaineittain? Aidot erot kiinnostavuudessa?

Sukupuolen moninaisuus

- ◆ On aika kohdata sukupuolen moninaisuus opetuksessa rehellisesti, mutta samalla arkisesti ja seksualisoimatta
- ◆ Sukupuoli-identiteettien ja sukupuolisen suuntautumisen moninaisuus, SETAn tietoja
- ◆ Sukupuoli-identiteettiä eikä sukupuolista suuntautumista ei voi valita
- ◆ Monet lapset alkavat tunnistaa sukupuolisia piirteitään jo ennen esiopetusikää
- ◆ **Miten oppiaineesi edistää sukupuolen moninaisuuden tuntemista ja sen tavallisena pitämistä?**

Oppiainetyöryhmille 17.4.2013

Tavoitteena sukupuolisensitiivinen opetus

Sukupuolineutraalista sukupuolisensitiiviseen opetukseen

- ◆ Jokainen lapsi on ainutlaatuinen persoona
- ◆ Pidättäytyminen sukupuoleen sosiaalistamisesta
- ◆ Kannustaminen oman tien kulkemiseen, myös perinteisten roolimallien rikkomiseen
- ◆ Kaikki edelliset sukupuolten tasa-arvoa kokevat näkökulmat opetuksessa
- ◆ Sukupuolinormatiivisuuden ja siihen sisältyvän dikotomisen ajattelun purkaminen

Sukupuolisensitiivinen opetus omassa oppiaineessa?

Muuta muistettavaa perustetyössä

- ◆ Mitä perusteisiin, mitä tukimateriaaleihin?
- ◆ Tasa-arvosta eOpsiin teema?
- ◆ Onko tasa-arvolakiin tulossa muutos, joka velvoittaa myös peruskoulut tasa-arvotyöhön?